

СТРОИТЕЛ

www.ksb.bg
www.vestnikstroitel.bg

ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Иновация в строителната химия
www.mc-bauchemie.bg

Кабинетът прие споразумението за партньорство с ЕС

Документът очертава целите на страната ни за следващия програмен период и финансирането, което очакваме да получим от еврофондовете

Мартин Славчев

Министерският съвет прие споразумението на страната ни за партньорство с ЕС през следващия програмен период от 2014 до 2020 г. „Целта е договорът да е на България, а не на една или друга политическа сила, не на едно или друго правителство, не на едно или друго министерство“, коментира вицепремиерът и министър на правосъдието Зинаида Златанова след заседанието на кабинета.

Тя уточни, че по линия на оперативните програми страната ни ще получи общо 6,257 млрд. евро. Най-голям ще е бюджетът на ОП „Околна среда“, за която се прогнозира средствата да са в размер на около 1,271 млрд. евро.

Предстои споразумението да бъде изпратено в Брюксел за провеждане на технически консултации, а подготовката на финалния му вариант ще продължи. Окончателните текстове ще са факт след влизането в сила на европейските регламенти за следващия програмен период и след одобрението на бюджета на общността от Европейския парламент, обясни вицепремиерът.

Повече по темата на стр. 20-21.

Вицепремиерът Зинаида Златанова и колегите ѝ от Министерския съвет представиха оперативните програми, по които България ще работи през 2014-2020 г., след като прие официалния вариант на договора ни с Европейския съюз

Снимка: Денис Бучал

Тази седмица в броя

ИНТЕРВЮ

Д-р Петър Стоянович, министър на културата:

Ще направим нужното археологическите проучвания да не пречат на строителството на магистрала

стр. 6-7

КСБ - МНЕНИЯ

Председателят на ОП на КСБ – София, инж. Николой Станков:

Категорично трябва да има разделяне на ЗУТ на две части или да се създадат два отделни закона

стр. 8-9

АНАЛИЗИ

Мониторинг на обществените поръчки за първото полугодие на 2013 г.

стр. 12-13

ISSN 1313-8723

9 771313 872004

КСБ разработва наръчници за

Основният фактор, спъващ успешното изпълнение на дейностите,

Мария Желева,
експерт – КСБ

Съвместно с осем европейски партньори от Гърция, Италия, Литва, Португалия, Словакия, Турция, Унгария и Холандия КСБ е в процес на съставяне на наръчници за разработване и управление на международни европейски проекти. Инициативата се осъществява по проект Step4all („Стъпка за всички“), който се финансира по програма „Учене през целия живот“, подпрограма „Леонардо да Винчи“, марка „Партньорства“. Практическите наръчници са предназначени за служители от начинаещо и средно ниво; желаещите да обогатят знанията си, работещи в областта на професионалното образование и обучение в сферата на европроектите.

За КСБ и членовете ѝ Step4all е интересен не само поради възможността да обмени международен опит и да подпомогне обучението по управление на дейностите, финансира-

ни от ЕС. Методологията, по която се работи, позволява да се установи успешна практика за съвместна работа по проекти на КСБ с регионалните ѝ структури – областните представителства. Освен това общият професионален интерес към методите за визуално мислене от страна на КСБ и латвийския партньор ELIN говеде до изготвянето на голям-мелен обучителен материал за творчески техники за вземане на решения, структуриране на идеи и мозъчна атака (т.нар. brainstorming).

Как Step4all ще погребне обучението

Преди да започнат работата над самите наръчници, партньорите реализираха проучване за състоянието на изпълнението на европрограми-

Програма „Учене през целия живот“

В него се направи преглед на статистическите данни, видовете програми на ЕС и източниците на информация за европроекти. Партньорите обърнаха внимание и на съществуващите частни и държавни инициативи за подобряване на квалификацията по управление на европроекти. Освен анализ на публичните онлайн източници по темата беше направено и уеббазирано анкетно проучване, за да се идентифицират основните пропуски, слаби страни и добри практики при кандидатстване и изпълнение на европроекти в България и останалите партньорски държави. В представителната извадка бяха включени фирми, работещи по европроекти. По този начин партньорите осъществиха връзка с целевата група от самото начало на разработване на ръководствата. Това по-

могна да бъдат обхванати техните нужди и да се осъществи своевременна обратна връзка.

Резултатите от анкетата показват, че основният фактор, спъващ успешното изпълнение на европроекти, е не толкова липсата на информация, колкото нейният прекалено голям обем и разпръсването ѝ в различни източници. Това прави трудно отсяването и разбирането ѝ. Анкетираният срещат трудности при работа с администрацията, планирането на дейностите и управлението на проектния цикъл. Затова партньорите ще съставят кратки наръчници, представяващи практическа база данни с полезна информация и линкове, свързани с това как и къде да търсим необходимите отговори, кой

кой е в структурите на ЕС, откъде да разберем повече за набирането на проектни предложения, откъде да започнем с планирането на дейностите и управлението на европроекти. Освен това ще се обърне внимание и на някои поведенчески умения, които работещите по европроекти следва да притежават. Наръчниците ще бъдат три на брой, разделени на следните подгрупи:

- Европейски съюз: история, институции и политика.
- Програми, управлявани от Европейската комисия.
- Как да кандидатствате и управлявате успешно европроекти.

Методологията за изпълнение

В основата на проекта са четири интензивни работни семинара, в които на ротационен принцип вземат участие по около 3-4 представители от всяка една страна. Между тях има както експерти по уп-

равление на проекти, така и начинаещи, а задачите са разпределени според индивидуалните умения на участниците. По време на семинарите протича интензивен дебат и колективно обсъждане на актуални въпроси. Тази схема, от една страна, дава възможност на мотивирани служители да придобият ценен опит за работа по европроекти, да наблюдават процеса на планиране и управление и не на последно място, да подобрят езиковите си умения. От друга страна, смесеният опит на участниците дава директна обратна връзка за нуждите на начинаещите в сферата и възможност за обмен на идеи с участници с разнообразен опит.

Според представителя на ОП на КСБ „...срещите, на които участвахме, бяха доста ползотворни. Научихме много за това какво се очаква от партньори по европроекти по време на работна среща, как се вземат консенсусни решения, както и какво е състоя-

Какво показва анкетното проучване?

С цел идентифициране на основните пропуски при работа по европроекти партньорите проведоха кратко анкетно проучване сред 31 малки и средни фирми – частни и публични организации, занимаващи се с разработката и управление на европроекти. Те отговориха на 10 кратки въпроса, касаещи източниците на информация за конкурси за проекти, основните спънки в процеса по кандидатстването и управлението им, съществуващи обучения, качества, необходими на работещите по проекти и др. В представителната извадка участваха около 36% специалисти по европроекти с опит между 4 и 9 години и по 32% - с опит съответно по-малко от 4 и повече от 10 години.

По отношение на източниците на информация най-висок дял заемат онлайн източници на информация – 90%, следвани от националните агенции – 58%, и личните контакти – 55%.

Повечето от анкетиранияте не срещат трудности при търсене на информация за европроекти. Някои от тях считат, че за опитни мениджъри на проекти намирането на информация е безпроблемно. Трудностите, които 25% от анкетиранияте срещат в процеса по кандидатстване и управление на европроекти, са следните:

- ✓ Трудна и муда комуникация с националните агенции.
- ✓ Непълна, неясна, неструктурирана и остаряла информация.
- ✓ Трудна за намиране информация и неясни инструкции за нейното ползване.
- ✓ Наличие на прекалено много източници на инфор-

мация: национална агенция, национален портал и други частни уебсайтове.

Що се отнася до общото впечатление от работата по европроекти и по-конкретно до процеса на разработване и управление на проекти, участниците срещат основно административни пречки. Резултатите от анкетата са следните:

- ✓ 58% считат, че има сериозни административни пречки за работа по проекти.
- ✓ 45% смятат, че обясненията за попълване на формулярите са ясни.
- ✓ 36% считат, че наръчниците за кандидатстване по проекти, както и за финансов мониторинг и контрол, са ясни.
- ✓ 23% са на мнение, че има някои проблеми при сключване на договор с агенциите.
- ✓ 13% мислят, че е лесно да се работи по европроекти.
- ✓ Други считат, че проблемите по изпълнение на проектите произтичат от факта, че:
  - опитните мениджъри на проекти нямат практически опит по тематиката на проекта;
  - понякога задачите са разпределени неадекватно между партньорите;
  - насоките за изпълнение невинаги са ясни.

На въпроса, кои са най-често допусканите грешки на координаторите на европроекти, анкетиранияте посочват следното:

Липса на яснота в предложението	53,3%
Грешки в документацията (липсващ подпис, грешни документи и др.)	50,0%
Недостатъчно време за планиране	46,7%
Недостатъчна иновативност на проектните предложения	43,3%
Липса на професионализъм и опит	40,0%
Предложения, нагласени към програмата	40,0%
Съмнителни резултати от проекта/липса на устойчивост на резултатите	43,3%
Самоцелен или неясен ефект от проекти	16,7%
Неадекватен брой/тип партньори	6,7%

По отношение на уменията, които координаторите на европроекти трябва да притежават, анкетиранияте са посочили следното:

Отлични комуникативни умения	83,9%
Лидерски умения	74,2%
Умения за разпределяне на задачи	67,7%
Опит с управление на проектен цикъл	64,5%
Отлично владение на английски език	58,1%
Създаване на контактна мрежа	58,1%
Умения за водене на преговори	48,4%
Опит с финансов мениджмънт	48,4%
Опит с финансова отчетност	32,3%
Образование - управление на проекти	16,1%
Отлично владение на други чужди езици	6,5%

Повечето от участниците в анкетата са придобили опита си чрез дългогодишна практика и работа по проекти. Някои от тях са обогатявали знанията си и чрез участие в различни обучителни курсове и семинари. Други пък са придобили опита си чрез онлайн обучения.

В заключение анкетиранияте споделиха, че европейските финансови ресурси са изключително полезни за държавите членки, но те невинаги се насочват към подходящи устойчиви и ефективни дейности. Освен това наличната информация за успешна работа по европроекти е предостатъчна, но обърквашо разпръсната по различни сайтове, което прави намирането ѝ трудно. Добра тенденция за България обаче е, че доста частни фирми и публични институции се опитват да внесат яснота в сектора, предлагайки полезни обучителни програми.

Изпълнение на европроекти

е големият обем информация, разпръснат в различни източници

нието на изпълнението на европроекти в държавите от консорциума. Подробно включване на ОП на КСБ в работа по проекти води до повишаване на квалификацията на служителите като цяло. Освен това дава възможност за директна популяризация на резултатите от проектите на Камарата на регионално ниво.

Партньорски инициативи

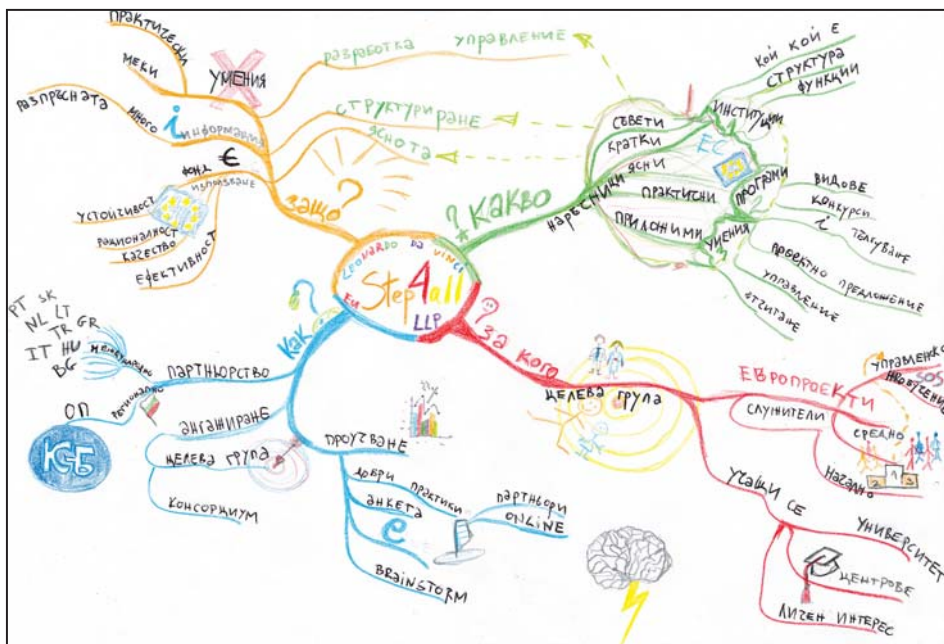
Освен планираните резултати партньорите разнообразиха информационните бюлетени, като въведоха каре с полезни практически съвети за управление на проекти. Във втория от тях бяха представени идеи за ефективно планиране на времето, а КСБ и ELIN презентираха два метода за визуално мислене, които намериха място в третия информационен бюлетин. Предстои издаването на допълнителен четвърти, в който КСБ ще сподели опита си с използването на мисловни карти.

Защо се наблегна именно на методите за визуално мислене?

Последните представяват техники за мозъчна атака и визуализиране на идеи, които позволяват по-лесно да се разбере, структурира, презентират,

запомни и възпроизведе гадена информация. Методите се базират на представянето на концепции чрез ключови думи и асоциативни картинки, фигури, символи и различни цветове, при което голямо количество информация и отделните ѝ връзки могат лесно да бъдат онагледени. Един от методите, изобретен от Тони Бузан и нащумял през 60-те години на миналия век, е инструментът на мисловните карти.

Предимствата на мисловните карти са няколко. От една страна, чрез използването на цветове и асоциации за генериране на идеи се стимулират и двете мозъчни полусфери – лявата, отговаряща за логическото и аналитичното мислене, и дясната – за интуитивното мислене и емоциите. По този начин чрез мисловните карти се отключва въображението и се използва по-ефективно потенциалът на мозъка. От друга страна, той възпроизвежда по-лесно картини и образи, отколкото думи. Затова чрез цветовете, фигурите и асоциативните символи на мисловните карти информацията се групира и пресъздава много по-лесно в сравнение с хаотичните линейни методи. Освен това използването на различни цветове и ри-

суването действат методитивно и отпускато, което подпомага процеса на концентрация и прави работата по сериозните корпоративни задачи по-забавна и лесна. Мисловните карти имат много широко приложение. Те могат да се използват при решаване на проблеми, вземане на решения, планиране на статии, презентиране на идеи, стратегическо мислене,

водене на записки, конспектиране на книги и други. Като цяло визуалното мислене може да се използва за ефектно структуриране на голям обем информация и представянето ѝ по атрактивен и запомнящ се начин. Мисловна карта, показваща процесите в Step4all, е представена по-горе. Проектът ще завърши окончателно през лятото на 2014 г. Досега бяха

проведени два работни семинара, резултатите от които са доклади за изпълнението на европроектите във всяка една от партньорските държави, както и планирано съвръжжение на наръчниците според резултатите от анализа. През есента т.г. предстои разработване на ръководствата, а до май 2014-а ще се извърши и тяхното тестване. „Очакваме с нетърпение

резултатите по проекта”, споделя участник от ОП на КСБ. „Според планираното съдържание на наръчниците и инициативите, представени в информационните бюлетени и сайта на Step4all, мисля, че този проект ще допринесе за повишаването на знанията и уменията по управление на проекти като цяло, а не само в сферата на еврофинансирането.”

КСБ и FIES подкрепят правилното прилагане на европейските изисквания за строителните продукти

България, Италия и Норвегия в общо сътрудничество за разработка на строителен софтуер

В началото на лятото КСБ започна работа по проекта ProdInfoXChange, който ще улесни МСП при тълкуването и прилагането на комплексните европейски изисквания за строителните продукти. Инициатор на проекта е норвежкият Технологичен институт TI. Основан преди повече от едно столетие, институтът работи в сферата на трансфера на технологии, иновативните решения и бизнес развитието. TI е натрупал солиден опит в областта на здравето, безопасността и опазването на околната среда, по-конкретно в обработката на информация за продукти и материали, безопасното третиране на опасни химикали и токсикология.

Останалите партньори по проекта са внимателно подбрани, за да се осигури качество на крайния продукт и експертен поглед върху специфичността на прилагането на европейските изисквания. Вся-

ProductInfoX

ка една от държавите участва с трима свои представители - на браншова организация, строителна фирма и IT специалист. Браншовите организации FIES (EU), GCI-UICP (EU), EBA (NO) и КСБ (BG) ще способстват за правилното тълкуване на нормативните документи и своевременното популяризиране на резултатите по проекта както на европейско, така и на национално ниво. Строителните фирми Satenda (NO), CoBuilder (NO), Lustrо (BG) и Lugea (IT), или крайните потребители на софтуера, ще дадат обратна връзка с индустрията, ще тестват продукта и ще приложат резултатите от проекта. Не на последно място IT специалистите – TI (NO), ICB (BG) и LABOR (IT), ще осигурят технологичната обезпеченост на проекта, пренасяйки опита на три европейски държави.

Защо е необходим?

Строителната индустрия заема все по-важно място в икономическата и социалната среда и все повече започва да се говори за ефекта ѝ върху околната среда, здравето и безопасността. Освен това високият темп на иновации и глобализацията доведоха до изобилие на строителни материали и техника на пазара, които правят избора на строителите все по-труден. Подобен динамично развиващ се строителен сектор налага и прилагането на множество нормативни документи, за да се защитят правата на всички

играчи в него. Затова през последните години все повече се увеличават изискванията за строителите по отношение на материалите, които използват, т.е. те трябва да бъдат все по-щадящи околната среда, по-безопасни, по-устойчиви и по-модерни. Неминуемо това дава допълнителен иновативен тласък на строителната индустрия. Но, от друга страна, за голяма част от МСП тези изисквания означават солиден обем от информация и неяснота какви материали и оборудване да се използват, как да се прилагат, има ли заместители и т.н. Причината за това обръкване е липсата на унифицирана система, която да обобщи всички задължителни условия за продуктите спецификации и влиянието им върху околната среда и здравето.

Софтуерът ProdInfoXchange ще внесе яснота по отношение на европейските и национални-

те нормативни документи за строителни продукти. Той ще обедини на едно място задължителните изисквания, спецификациите на строителните продукти, както и ефекта им върху околната среда, безопасността и здравето. Системата ще даде възможност на МСП да търсят информация за строителните материали по различни принципи; например специфични свойства (включително композиция, химически състав, ефект върху здравето и околната среда), сравняване на различни материали в една продуктова група и др. По този начин строителните фирми ще могат да използват наличната информация ефективно, чрез което ще селектират по-адекватно материалите, които използват. Системата ще позволи и използването на филтри, за да се установи дали даден продукт взаимодейства с всички регулаторни и пазарни изисквания.